

Q.3420 717 13-1-41
Handelsministeriets Cirkulære af 13. Januar 1941.
8.16911 X Sekretat
14. JAN 41
Fordelings Kantant
Børn først efter 4/41
maa /aa Tæbekort

Cirkulære til samtlige Kommunalbestyrelser.

I Forbindelse med Handelsministeriets Cirkulære af 30. December 1940 vedrørende den gældende Rationering af Sæbe og Vaskepulver henleder man Opmærksomheden paa, at der efter Bestemmelserne i § 5 i Bekendtgørelse Nr. 702 af 30. December 1940 om Rationering af Sæbe og Vaskepulver efter nærmere af Handelsministeriet fastsatte Retningslinier vil kunne udleveres *Tillægssæbekort* til Personer, som maa antages at have et særlig stort Behov for Sæbe og Vaskepulver.

De omhandlede Tillægssæbekort vil snarest muligt blive tilstillet Kommunalbestyrelserne. Tillægskortene indeholder 4 Sæberationeringsmærker. Hvert Sæberationeringsmærke giver Adgang til Køb af 1 Stykke Haandsæbe eller 200 g blød Sæbe eller 200 g Vaskepulver eller 75 g Sæbespaaner eller 100 g Sæbe i Stang- eller Blokform (Marseillesæbe).

Tillægssæbekortene vil være at uddele til følgende Grupper:

1. Til *Børn*, der den 1. Januar 1941 var *under 3 Aar*, udleveres 3 Tillægskort. Udleveringen finder Sted uden Indgivelse af skriftlig Anmodning.

2. Til *Personer i tilsmudsende eller renlighedskrævende Erhverv* uddeles Tillægssæbekort til følgende Grupper:

- a. Til de paa den som Bilag 1 optrykte Fortegnelse anførte Personer udleveres 1 Tillægssæbekort.
- b. Til de paa den som Bilag 2 optrykte Fortegnelse anførte Personer udleveres 2 Tillægssæbekort.

Det fremhæves, at der i de paa Fortegnelserne nævnte Erhverv vil være beskæftiget en Række Personer, der ikke i det enkelte Tilfælde kan siges at deltage i særligt tilsmudsende eller renlighedskrævende Arbejde. Det vil derfor være nødvendigt, at Kommunalbestyrelserne paa Grundlag af de af de paagældende paa Ansøgningsskemaerne — jfr. nedenfor — givne Oplysninger i videst muligt Omfang søger at *skønne over*, hvorvidt vedkommende Arbejder maa antages at opfylde Betingelserne for at modtage Tillægssæbekort. Det er selv sagt under alle Omstændigheder en Forudsætning for Udleveringen af saadanne Tillægskort, at vedkommende Arbejder *paa Udleveringstidspunktet har Beskæftigelse i det paagældende Erhverv*. Til Arbejdere m. v. med en vis kortere Beskæftigelse vil Tillægssæbekort (Rationeringsmærker) kunne udleveres efter Kommunalbestyrelsens Skøn.

Uanset at Malkerøgttere og lign. ikke er opført i de to fornævnte Fortegnelser, vil der i det nedenfor anførte Omfang kunne udleveres Tillægssæbekort til Brug for Personer, der er beskæftiget med Malkning, for saa vidt vedkommende Malkekvægbestand

er under Dyrlægekontrol i Henhold til et af Landbrugsministeriet godkendt Regulativ angaaende Mælkekontrol paa Produktionsstedet, jfr. herved Normalregulativets § 8. Til Ejere (Brugere) af saadanne Besætninger kan der udleveres 1 Tillægskort, saafremt Malkekøernes Antal er 4 og derover. Overstiger Malkekvægbestanden 16 Køer, kan der yderligere udleveres 1 Tillægssæbekort for hver 16 Køer ud over de første 16 Køer. Tildelingen maa dog aldrig overstige 8 Tillægssæbekort. Tilsvarende Antal Tillægssæbekort kan tildeles Ejere (Brugere) af de Malkekvægbestande, der producerer Mælk og Fløde til Forhandling til Konsum, og som er under Dyrlægekontrol i Henhold til Sundhedsvedtægt (Mælkevedtægt), selvom Kontrollen ikke udøves i Henhold til fornævnte Regulativ.

Handelsministeriet maa lægge Vægt paa, at de her omhandlede Bestemmelser nøje iagttages. Saafremt der maatte opstaa Tvivl med Hensyn til Uddelingen af Tillægssæbekort, bedes de paagældende Spørgsmaal forelagt Direktoratet for Vareforsyning (Fordelingskontoret).

3. Til Læger og Dyr læger, der, som nedsatte, driver selvstændig Virksomhed, samt Amanuenser og Læge- (Dyr læge-) Assistentér hos saadanne, kan der udleveres indtil 4 Tillægssæbekort. Ikke-nedsatte Læger og Dyr læger kan saaledes ikke komme i Betragtning. Tilsvarende Antal Tillægssæbekort kan udleveres til Tandlæger, der, som nedsatte, driver selvstændig Virksomhed, Tandlægeassistenter, der er ansat hos saadanne, Tandlæger og Tandlægeassistenter, som udelukkende har Arbejde paa Skoletandklinikker, Sygekassetandklinikker og lign. Opmærksomheden henledes paa, at de paagældende maa anføre, at de opfylder Betingelserne for Tildeling af Tillægssæbekort, ligesom det maa bekræftes, hvor stort et Antal Tillægssæbekort der maa anses for strengt nødvendigt for Udøvelse af Virksomheden.

4. Til Jordemødre, der driver Virksomhed udenfor de offentlige Fødselsanstalter og Sygehuse, Sygeplejersker (Sundhedsplejersker, Skolesundhedsplejersker, Tuberkulosestations-sygeplejersker med Arbejde udenfor Stationen, Hjemmesygeplejersker og Privatsygeplejersker), der ikke gør Tjeneste ved Sygehuse, Sanatorier, Klinikker, Anstalter eller anden offentlig Institution, samt Massører og Måssører, der driver privat Virksomhed, vil der kunne udleveres indtil 2 Tillægssæbekort. De paagældende maa anføre, at de opfylder Betingelserne for Tildeling af Tillægssæbekort, ligesom det maa bekræftes, hvor stort et Antal Tillægssæbekort der maa anses for strengt nødvendigt for Udøvelsen af Virksomheden.

5. Personer, der maatte kunne dokumentere, at de dem tildelte Rationer ikke er tilstrækkelige, vil være at henvise til Direktoratet for Vareforsyning (Fordelingskontoret). Andragender fra Syge maa bilægges Lægeattest.

Tillægssæbekort til de under 2—5 nævnte Personer vil kun kunne udleveres efter Begæring, der maa afgives paa Blanketter affattet i Overensstemmelse med den som Bilag 3 optrykte Formular, og indgives til Kommunalbestyrelsen i den Kommune, hvor den paagældende er hjemmehørende, jfr. dog nedenfor med Hensyn til Begæringer om Tillægskort til Brug for Personer, der er beskæftiget med Malkning. Ved Indsendelse til Kommunalbestyrelserne bør Begæringen være forsynet med Paategning af den paagældendes eventuelle Arbejdsgiver eller Organisation. Dette gælder dog ikke Begæringer fra nedsatte Læger, Tandlæger, Dyr læger og Jordemødre samt Begæringer om Tillægssæbekort til Brug for Personer, der er beskæftiget ved Malkning. Saafremt en Arbejdsgiver forsyner de i Virksomheden beskæftigede Arbejdere med Sæbe til Brug ved Afvaskning paa Arbejdspladsen eller drager Omsorg for Vask af Arbejdstøj m. v., bør de paagældende Arbejdere aflevere de dem tildelte Tillægskort til vedkommende Arbejdsgiver.

Andragender om Tillægssæbekort til Brug for Personer, der er beskæftiget med Malkning, maa ligeledes affattes i Overensstemmelse med den foran omhandlede Formular.

Begæringen vil være at indgive til Sundhedskommissionen i den Kommune, hvortil Mælken leveres og forhandles til Konsum. Sundhedskommissionen videresender Begæringen i paategnet Stand til Kommunalbestyrelsen i den Kommune, hvor vedkommende Ejendom er beliggende.

Man henleder Opmærksomheden paa, at det vil være af megen Betydning, at det paaases, at Begæringer om Tillægssæbekort altid er udfyldt saa udførligt og nøjagtigt som muligt, saaledes at Oplysningerne giver Grundlag for et virkeligt Skøn over, om Udlevering af Tillægskort er nødvendig.

Det fremhæves udtrykkeligt, at der af Kommunalbestyrelserne *kun vil kunne udleveres Tillægssæbekort til Personer, der er beskæftiget i de paa fornævnte Fortegnelser nævnte Erhverv, eller som udtrykkelig er nævnt foran under Nrr. 1—4.* Saafremt der maatte fremkomme Ansøgninger fra andre Personer, maa Sagen altid forelægges Direktoratet for Vareforsyning (Fordelingskontoret), jfr. foran under Nr. 5.

Man skal anmode Kommunalbestyrelserne om at føre *nøjagtigt Regnskab* over de udleverede Tillægssæbekort, saaledes at det til enhver Tid kan godtgøres, i hvilket Omfang og til hvilket Formaal Rationeringskort(-mærker) er udleveret. Paa Ansøgningsskemaerne vil være at anføre, hvilket Antal Kort der er udleveret til Ansøgeren. Senest den 15. Februar 1941 indsender Kommunalbestyrelserne til Direktoratet for Vareforsyning (Fordelingskontoret) en Opgørelse over samtlige indtil 10. Februar 1941 udleverede Tillægskort med Angivelse af, hvor mange Kort der er udleveret til hvert enkelt af de angivne Formaal. Blanketter til disse Opgørelser vil blive tilstillet Kommunalbestyrelserne fra Fordelingskontoret. Samtlige indkomne Andragender bør nøje opbevares.

Det fremhæves, at det er af afgørende Betydning for Tilrettelæggelsen af Tildelinger for fremtidige Rationeringsperioder, at det fornævnte Regnskab føres nøjagtigt, og man henstiller indtrængende, at den angivne Indsendelsesfrist nøje overholdes.

Man anmoder sluttelig Kommunalbestyrelserne om paa sædvanlig Maade at ville bekendtgøre for Kommunens Beboere de nærmere Regler for Udleveringen af Kortene.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart, den 13. Januar 1941.

H. Hendriksen.

K. Skat-Rørdam.

Bilag 1.

Gruppe a.

Fortegnelse over Personer i tilsmudsende eller renlighedskrævende Erhverv, som kan faa tildelt eet Tillægssæbekort.

1. Alabastarbejdere.
2. Apotheker, Personer beskæftiget i.
3. Artister med fast Scenearbejde.
4. Bagere.
5. Balletdansere med fast Scenearbejde.
6. Barberer og Frisører.
7. Biscuitfabriksarbejdere.
8. Blikkenslagere.
9. Blikvarefabriker, Arbejdere i.
10. Bly, Arbejdere beskæftiget med Bly og blyholdige Stoffer, der ikke er nævnt særskilt (se ogsaa Bilag 2).
11. Bogtrykkere og Trykkeriarbejdere.
12. Brødfabriker, Arbejdere beskæftiget med selve Brødfremstillingen.
13. Børster, Arbejdere beskæftiget med Rensning af raa Børster.
14. Cementstøbere.
15. Chauffører paa Lastbiler og Generatorvogne.
16. Clichéanstalter, Arbejdere i.
17. Cykelsmede og -mekanikere.
18. Desinfektører.
19. Duplikering, Personer som udelukkende eller dog hovedsagelig er beskæftiget med.
20. Elektroplet- og Sølvvarefabriker, Arbejdere i.
21. Elementfabriker, Arbejdere i den egentlige Fabrikation (ikke Etikettering og lign.).
22. Emaillearbejdere.
23. Fiskefarsfabriker, Arbejdere i.
24. Fjerrenserier, Arbejdere i.
25. Fliseslibere.
26. Foderstoffabriksarbejdere.
27. Fodpleje, Personer erhvervsmæssigt beskæftiget med.
28. Forgyldere.
29. Fotografer, der jævnlig er beskæftiget med Fremkaldelse.
30. Frørenserier, Arbejdere til Stadighed beskæftiget i.
31. Gartnere beskæftiget med Sprøjtning af Frugttræer.
32. Gas- og Vandinstallation, Arbejdere beskæftiget med.
33. Giftpakkerier, Arbejdere i.
34. Gørtlere.
35. Havnearbejdere ved Laste- og Lossearbejde.
36. Hørskætteriarbejdere.
37. Imprægneringsanstalter, Arbejdere beskæftiget i.

38. Isoleringsarbejdere beskæftiget med Rørisolering og lign.
39. Kabellæggere (Blykabler).
40. Kammerjægere.
41. Kemigrafer.
42. Kemiske Fabriker, Arbejdere i.
43. Keramikere.
44. Kleinsmede.
45. Klinikdamer og Sygeplejersker hos Læger og Tandlæger.
46. Kloaker, Arbejdere fast beskæftiget med Rensning og Optagning af.
47. Kobbersmede.
48. Kokke og Køkkenpersonale i Hoteller, Restaurationer, Marketenderier og lign. (herunder dog ikke Pensionater).
49. Konditorer.
50. Konservesfabriksarbejdere, beskæftiget med Tilberedning af Daasernes Indhold.
51. Konfekturfremstilling, Personer beskæftiget med.
52. Kryolitarbejdere.
53. Laboratoriepersonale.
54. Ladestationer, elektriske — Arbejdere i.
55. Lakerere.
56. Leverpostejfabriksarbejdere.
57. Limfabrikation, Arbejdere beskæftiget med.
58. Litografer.
59. Malere, herunder Porcelænsmalere, se tillige Sprøjtemalere beskæftiget i Sprøjtekabiner (Bilag 2).
60. Margarinefabriksarbejdere.
61. Marmeladefabriksarbejdere.
62. Marmor- og Granitslibere.
63. Maskinmestre og Maskinister.
64. Maskinpassere.
65. Mejerister.
66. Metalstøbere.
67. Metaltrykkere.
68. Motorviklere.
69. Murere og Murerarbejdsmænd.
70. Naalemagere.
71. Polerere (Snedkere udelukkende beskæftigede med Polering).
72. Pottemagere.
73. Produkthandlere, Arbejdere beskæftiget hos.
74. Pølsemagere.
75. Rangerpersonale.
76. Remisearbejdere.
77. Salatfabriksarbejdere.
78. Skomagere beskæftiget med Reparation.
79. Skriftstøbere (Stereotypører).
80. Skuespillere med fast Scenearbejde.
81. Slagtere.
82. Smørrebrødsfabriker, Arbejdere i.
83. Spejllæggere.
84. Spinderiarbejdere.

85. Sprængstofffabriker, Arbejdere i.
86. Stenhuggere.
- x 87. Sukkervare- og Chokoladefabriker, Arbejdere beskæftiget i.
88. Tagtækkere (Tjærepap).
89. Tandteknikere (praktiserende).
90. Teglværksarbejdere, se tillige Bilag 2.
91. Telefonarbejdere beskæftiget med Blykabler.
92. Terrazzoarbejdere.
93. Tilvirkere af Husholdningsvarer til Fortæring. *Viktualie*
94. Træslibere og -pudserne beskæftiget overvejende ved Slibemaskiner.
95. Typografer.
96. Tæppebankning, Arbejdere hovedsagelig beskæftiget med.
97. Varme- og Ventilationsanlæg, Arbejdere beskæftiget med Installation af.
98. Vognvaskere.
99. Vulkanisører.

x 100 *Straasvære*

x 101 *Skibstænderne beskæftiget fra Jernskibets reparation*

→ *Indklip Talsvine*

Bilag 2.

Gruppe b.

Fortegnelse over Personer i tilsmudsende eller renlighedskrævende Erhverv, som kan faa tildelt to Tillægssæbekort.

1. Akkumulatorfabriker, Arbejdere i.
2. Asbestarbejdere.
3. Asfaltarbejdere.
4. Automobil- og Flyvemekanikere.
5. Blysmeltere og -støbere.
6. Cementfabriker, Arbejdere beskæftiget ved støvende Arbejde i.
7. Destruktionsanlæg samt Fedt- og Talgsmelterier, Arbejdere i.
8. Farve- og Lakindustri, Arbejdere beskæftiget med særlig tilsmudsende Arbejde i.
9. Farveriarbejdere beskæftiget med Vaadbehandling.
10. Fiskekonservesfabriker, Arbejdere i.
11. Formere.
12. Fortinning, Arbejdere beskæftiget med.
13. Fyrbødere.
14. Galvanisering (varm Forzinkning), Arbejdere beskæftiget med.
15. Galvaniseringsanstalter (Forkromning, Fornikling etc.), Arbejdere i.
16. Garveriarbejdere beskæftiget med Afhaaring og Vaadbehandling.
17. Gasværksarbejdere.
18. Glasværker, Mengere, Ovnpassere og Glasmagere samt disses Hjælpere.
19. Graft, Arbejdere beskæftiget med Forarbejdning og Anvendelse af.
20. Grovsmede.
- X 21. Gummifabriker, Arbejdere beskæftiget med Raamaterialer og ved Kalandere.
22. Hudesortering, Arbejdere beskæftiget med.
23. Kækkelovnsrensning, Arbejdere væsentlig beskæftiget med.
24. Kalk- og Mørtelværksarbejdere.
25. Kedelsmede.
26. Kedelrensere.
27. Klude- og Papirsorterere.
28. Kul (Stenkul)- og Kokstransport, Arbejdere beskæftiget med.
29. Kulharpere.
30. Lokomotivførere og -fyrbødere.
31. Malteriarbejdere beskæftiget i Plankøller.
32. Maskinarbejdere.
33. Maskinmontører.
34. Maskinsmørere (Arbejdere alene beskæftiget med Smøring).
35. Metalslibere.

36. Nittere.
37. Oliefabriker og lign., Arbejdere beskæftiget med Fremstilling og Transport af Olier og lign.
38. Oprivning af Textilier, Arbejdere beskæftiget med.
39. Ovnbyggere.
40. Ovnpassere i industrielle Virksomheder og lign.
41. Porcelæn- og Fajancefabriker, Arbejdere — undtagen Haandmalere — i.
42. Renovationsarbejdere.
43. Rensere i Jern- og Metalindustrien beskæftiget med mekanisk Rensning, Affedtning eller Syrebehandling.
44. Skibsbygning (Jernskibe), Smede og Arbejdsmænd ved.
45. Skibsophuggere.
46. Skorstensfejere.
47. Skraldemænd.
48. Slagteriarbejdere paa Andelsslagterier og Slagtehus.
49. Sprøjtemalere beskæftiget i Sprøjtekabiner.
50. Støberiarbejdere.
51. Sækkesorterings- og Sækkereparationsvirksomheder, Arbejdere i.
52. Tagpapfabrikation, Arbejdere beskæftiget med.
53. Tarmrensere.
54. Teglværksarbejdere beskæftiget i Ovnene, se tillige Bilag 1.
55. Tjæredestillation, Arbejdere beskæftiget med.
56. Trækulsfremstilling, Arbejdere beskæftiget med.
57. Vejarbejdere beskæftiget med Tjære.
58. Vejmaterialer, Arbejdere beskæftiget paa Fabriker, der fremstiller.

6. 59 *Hattmager (egentlige)*

→ *fraklip Talanerne*

Bilag 3.

Gruppe..... Nr.....
(Udfyldes af Kommunalbestyrelsen)

Begæring om Tillægskort for Sæbe.

Udfyldes <i>ikke</i> for saa vidt an- gaar Andragender om Tillægs- kort til Brug for Personer, der er beskæftiget ved Malkning.	Fulde Navn:	
	Fødselsaar og -dag:	
	Bopæl:	
	Beskæftigelse: (Det anføres her, til hvilket <i>Fag</i> Ansøgeren hører, ligesom der maa gives udførlig Oplysning om, hvori hans Arbejde bestaar. Endvidere maa det udtrykkelig angives, om Ansøgerens Ar- bejde er stærkt tilsmudsende eller renligheds- krævende).	
Udfyldes <i>kun</i> for saa vidt an- gaar Andragender om Tillægs- kort til Brug for Personer, der er beskæftiget ved Malkning.	Eventuel Arbejdsgivers Navn:	
	Ejerens (Brugerens) fulde Navn:	
	Bopæl:	
	Antal Malkekøer:	
Udfyldes <i>kun</i> af nedsatte Læger, Tandlæger, Dyr- læger, disses Assi- stenter samt Jor- demødre, Syge- plejersker, Mas- sører og Massører.	Er Besætningen under Dyr lægekontrol i Henhold til et af Landbrugs- ministeriet godkendt Regulativ angaaende Mælkekontrol paa Pro- duktionsstedet?	
	Producerer Besætningen Mælk og Fløde til Forhandling til Konsum, og er Besætningen i bekræftende Fald under Dyr lægekontrol i Hen- hold til Sundhedsvedtægt (Mælkevedtægt)?	
	Hvor stort et Antal Tillægskort er strengt nødvendigt til Ud- øvelse af Virksomheden?	

I Henhold til foranstaaende Oplysninger, der er afgivet paa Tro og Love og under Strafansvar, anmoder jeg herved om at faa udleveret Tillægskort for Sæbe.

..... den 194 .

(Ansøgerens Underskrift)

(Begæringen attesteres af vedkommendes eventuelle Arbejdsgiver eller Organisation. Dette gælder dog ikke Begæring fra nedsatte Læger, Tandlæger, Dyr læger og Jordemødre. For saa vidt an-
gaar Andragender om Tillægskort til Brug for Personer, der er beskæftiget ved Malkning, attesteres
Begæringen af Sundhedskommissionen).

Underskrevne attesterer herved, at Ansøgeren er beskæftiget som foran angivet,
og at det maa anses for nødvendigt, at der tilstaaes Ansøgeren Tillægskort for Sæbe.

..... den 194 .

(Underskrift)

(Adresse)

Begæringen indsendes i udfyldt og underskrevet Stand og attesteret af vedkommendes
eventuelle Arbejdsgiver eller Organisation — evt. Sundhedskommissionen — til Kommunal-
bestyrelsen i den Kommune, hvor Ansøgeren er hjemmehørende.